

ΤΟΠΙΚΗ ΔΙΑΛΕΚΤΟ	ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ
(γ)λαρωνω	ησυχάζω
α! α! α!	ναι! ναι! ναι!
ααα;	τι είπατε;
ααααααα	σωστά, ή κατάλαβα
Αγάνι	η κορυφή του σιταριού με το καρπό
Αγγειό	δοχείο , σκεύος κουζίνας
Αγκιλώθκα	καρφώθηκα από αγκάθι
Αθημονιά	σωρός (από θερισμένο στάρι , καλαμποκιά ή ξερό κλαρί)
ακορμένομαι	ακούω με προσοχή
Ακουρμένομαι	ακούω με προσοχή
Αλάνταβος	απρόσεκτος
Αλάργα	μακριά
Αλαταριά	πέτρα με μεγάλη επιφάνεια που βάζουν αλάτι να τρώνε τα ζώα
Αλιμουριάζω	πνίγω κάποιον με τα χέρια
Αλισίβα	στάχτη με νερό για λούσιμο και καθαριότητα
αλλομανάω	μακελεύω, λιανίζω
αλσίβα	απορρυπαντικό του παλιού καιρού φτιαγμένο από στάχτη
Αλύχτισμα	γαύγισμα σκύλου ή αλεπούς
άμνασίεθαβα	άντε που να σε έθαβα
Αμούντι (έγινε)	εξαφανίστηκε
άμπνασόμπι ου διάουλους	άντε που να σου μπει ο διάολος
Αμπούκα	μάγουλο
Αμπούριασε	γέμισε καπνό
Αναβερβέρξα	ανατρίχιασα
Αναδεχτός - ή	το βαφτιστήρι
αναμέρα	κάνε άκρη
Αναμέρα	κάνε στην άκρη
Αναπιάνω	ετοιμάζω το προζύμι
Ανασκλώθκα	έπεσα ανάσκελα
αναφανταλιά (μου'ρθε	ζαλίστηκα
αναχιτώνω	αγριεύω
Ανεβατίζω	ζυμώνω ψωμί σταρένιο
αντάρα	ομίχλη, θολούρα
Αντράλα ή ντράβαλος ή ντράβαλα	φασαρία
αντράλα, χαρβαλασιό	φασαρία
αντραποδίθκα	περδικλώθκα, σκόνταψα
απάν - απκάτ - σιακεί - σιαπάν	δήλωση κατεύθυνσης
απδισιά	πήδημα
Απεριλόητος	βρωμιάρης
απήδσα μσουρανίς	σηκώθηκα στον αέρα
απθώνω	αφήνω κάτι κάπου
Απίστωμα	μπρούμητα
Από μούρτου	κατά πάνω
αποκουντριασμένους	αποχαυνωμένος
Απομόθκα	έπαθα ασφυξία
Αποξούλια	απ'έξω
αποσβολώθκα	μου πετάχτηκαν τα μάτια έξω
απόστασα	κουράστηκα
Απόστασα	κουράστηκα
Απουκουντριασμένο	χαζό , δεν καταλαβαίνει τίποτα , βρίσκεται στο κόσμο του
Άπουπούι	(επιφώνημα σχετλιαστικό που δηλώνει έκπληξη)
αποτόμσε	αναποδογύρισε
αποτόμσει	αναποδογύρισε
Αργάζω	προετοιμάζω

Αρίδα	πόδι , τρυπάνι
Αρμάθα	πλέξιμο κρεμμυδιών και σκόρδων
Αρμαθιά	η σειρά
αρπαλίκι	η γκλίτσα
Αρτένομαι	δεν νηστεύω
Αρτημή	υπόλοιπο από το τυρί (υγρό)
ασόησα	ξέχασα
Αστρέχα	το περιθώριο της στέγης που προεξέχει
Αυγατάω	συμπληρώνω , προσθέτω
αύλακας	αυλάκι, ρυάκι
Αφανταλιά	ξάφνιασμα
Αφάντιασμα	σκιάχτρο
αφσκιά	ασχήμια!
Άφτο	άφησέ το
Αχούλιασμα	ηχηρός μακρόσυρτος αναστεναγμός
Βάβο	γιαγιά
Βαΐζω	γέρνω
Βάκισμα	χτύπημα
Βακούφικο	περιουσία της εκκλησίας
βαλάντωση (στό κλάμα)	έκλαψα πάρα πολύ
Βαρκό	τόπος με λίγο νερό
βατσινιά	αγκάθια - πουρνάρια
βέλαξα(απ'τον πόνο)	φώναξα δυνατά ή πόνεσα πολύ
βερβέριξε το πετσί μου	ανατρίχιασα
Βερέμκο	στραβό, δεν είναι ίσιο
Βετούλι	κατσίκι που δεν χρόνιασε
Βιδούρα	ξύλινο δοχείο χωρητικότητας 20 οκάδων
Βισέλα	δοχείο
Βολά	φορά
Βούγγα	παιδικό παιχνίδι θορυβώδες
Βούγγος	γρήγορα
Βούριαξε(η γουρούνα)	έντονη επιθυμία της γουρούνας για ζευγάρι
Βουτσώνω	θυμώνω
βρούδια	αυτοσχέδιες πισίνες της φύσης στα ποτάμια
Γαλάρια	αυτή που έχει γάλα
γατσούλι	γατάκι
Γαυρίδα	είδος δέντρου
Γεννήματα	δημητριακά
γέρεψα	γιατρεύτηκα, έγινα καλά - έγινα γερός
Γηροκόμιο	ηλικιωμένος άνθρωπος που χρειάζεται φροντίδα
Γιαννιώτης	ο βόρειος άνεμος
Γιατάκι	καλύβι
γίγκει	αόριστος του γίνομαι
Γίκος	σορός από χοντρά ρούχα (φλοκάτες κ.ά.)
Γιόμα	πριν το μεσημέρι, κολατσιό
Γιουρούκι	ατσούμπαλος , φασαριόζος
γκαβύθκα	τυφλώθηκα
Γκανιάζω	κλαίω γοερά
Γκέσα	μαύρη γίδα
γκεύω	βουτάω, μουσκεύω (να γκέψω λίγο ψουμάκι')
γκλαγκανάω	καταπίνω με έντονα γλου-γλου
γκλιορεύω	είμαι ξαπλωμένος στο κρεβάτι, πριν με πάρει ο ύπνος
γκοέρα	στην κυριολεξία, το θηλυκό του σταγαλινίου, χρησιμοποιείται ως έκφραση και για τους
Γκορτζιά	αγριοαχλαδιά
γκουστέρα	μεγάλη πράσινη σαύρα

γκρικι	πισινός
Γκριντάλι	ο ψηλός άνθρωπος
Γλαβανή	το άνοιγμα στη ψευδοροφή
Γνολίθι	λιθάρι της γωνιάς
Γουμίδια	είδος μαγειρίτσας
γούπατο	εσοχή
γουργουλεύω	ανακατεύω
γούρμασε	ωρίμασε
Γράδα	μπλέξιμο , μονάδα μέτρησης αλκοόλ
γραδώνω	στριμώνω,αγκιστρώνω, σκαλώνω , μπλέκομαι
Γράδωσα	έμπλεξα , πιάστηκε κάπου χωρίς τη θέλησή μου
Γρέκι	τόπος όπου κοιμούνται τα γίδια ή τα πρόβατα
Γρέντζελα	αγριοστάφυλα
Γρούμπιασα	καμπούριασα
Γρουμπούλι	εξώγκομα
γρούσπα	κουφάλα, τρύπα
γύκος	σωρός από στρώματα
Γωνιά	το τζάκι
δαμάλι	ταύρος
Δημοσά	δρόμος για αυτοκίνητα
Διαλέγω	καθαρίζω, αποφλοιώνω
Διαούρτι	γιαούρτι
Διάσελο	ραχούλα
Διάστρα	εξάρτημα του αργαλειού
Διπλάρκα	δίδυμα
Δραγάτσι	ταγάρι
δρασκέλατο	απήδατο, πηδηξέ το
Εκειό	εκείνο
Έρμο	μοναχό
Ζα (τα)	τα ζώα
Ζάβατος	δάσος καστανιάς
ζαβλακώθκα	νύσταξα ή δεν ξέρω που είμαι
Ζαγάρι	κυνηγόσκυλο
Ζαγκανάω	κουνάω
ζαγκανιέμαι	κουνιέμαι ρυθμικά
Ζαγκλαβάνι	ενοχλητικός
ζαλγκόθκα	μεταφέρω κάτι στην πλάτη (συνήθως ξύλα)
Ζαλίγκα	στη πλάτη
Ζαλίγκι	το φόρτωμα που μπαίνει στη πλάτη
ζαλοκνιέμαι	ζαλίζομαι, κουνιέμαι
Ζαράλι	ελλάτωμα σωματικό ή νοητικό
ζάρκο	γυμνό, ξεμπλέτσοτο
Ζάφι	παράσιτο (κάτι σα σκουλίκι) που δημιουργείται στα ισχνά αρνοκάτσικα
ζαφτω	πέφτω
ζβάου	σβήνω
ζγουρ	ζυγούρι
ζγώνω	πλησιάζω
Ζέχνω	βρωμάω
Ζήβα	σβήσε
Ζητάει (η γίδα)	επιθυμία του ζώου για ζευγάρι
ζίβα	σβήσε
ζίβα τ'φεξ	σβήσε το φως
Ζιβζέκι	μικροκαμωμένος
ζλάπ	το ζώο γενικώς, ατίθασος άνθρωπος
Ζλάπτι ή ζουλάπτι	άγριο ζώο (κυρίως για λύκο)

ζμάχια	πράσινο υδρόβιο φυτό του γλυκού νερού.
Ζμάχια	παράσιτα (κυρίως δένδρων) που ευνοούνται από την υγρασία
ζμπάω	βάζω - σπρωχτά
ζμπύλ(η)	στην πύλη (αρτινός φρουρός στο στρατό)
Ζόδι	θυμός
Ζούδι	ονομασία για ερπετά ή έντομα
Ζούπα	πίεσε
Ζουχνάω	σπρώχνω
Ζυματούρα	είδος φαγητού
Ζώστρα	λουρί που ζώνουν το άλογο ή το μουλάρι ή το γαϊδούρι
Θειαμένομαι	απορώ μαζί σου
Θερστής	ο μήνας Ιούνιος
Θράκα	αναμμένα κάρβουνα
Θρασίμι	ψοφίμι
Ίγκλες	ειδικές λουρίδες που μπαίνουν στα πόδια άγριου αλόγου για ημέρωμα
Ιδιάζω	ετοιμάζω το νήμα για τον αργαλειό
Κάηκε (η γίδα)	δεν αρμέχτηκε έγκαιρα
Κακαράντζες	τα"κακά" της γίδας ,του λαγού
Καλέσματα	τα προσκλητήρια
καλιγκός	κάποιος κουβαλάει κάποιον στην πλάτη του
καλογιάννος	τό μικρό πουλάκι κι αυτό
Καλοπίχερα	εύκολα
καλοσκέρσα	πρωτοδοκίμασα
Καλοσκέρσα	πρωτοδοκίμασα γεύση από τη νέα σοδειά
Καμούτα	θεατρinισμός ,νάζι
Καναβιά	τριχιά
Κανούτος	σταχτής (συνήθως για ζώα)
Καραούλι	παρατηρητήριο ,σκοπιά
Κάργας	παλικαράς
καρδάρα	μεταλλικός κουβάς για το γάλα
καρδιλάγγος, καταπιόνας	λαιμός(καρδιλαγγονιά δεν υπάρχει)
Καρδιλέγκος	λάρυγγας
καρκαλοϊόται	κακαρίζει (η κότα)
καρκαλοϊτό	ανακοίνωση νέου αυγού από την κότα
καρκαμπίλα	ήλιος καυτός
Καρκανιδιάζω	καίγομαι πολύ
καρκαριέμαι	γελάω δυνατά
καρκόθκα	πνίγηκα
Καρκολόϊμα	κακάρισμα κότας
Καρκώθκα	στραβοκατάπια ,μου στάθηκε κάτι στο λαιμό
Καρούτα	ξύλινο δοχείο για τα σταφύλια
Καρόφλα	τα φύλλα της καρυδιάς
καρυδώνω	πνίγω (θα τ'καρυδώσω)
Κασαβέτι	πρόβλημα ,στενοχώρια
καστραβέτς	αγκούρι
Καταγάργαλα	κορυφή ,κατακόρυφα
καταϊ	κάτω
Κατακέφαλο	καρπαζιά
Καταντιά	καλή κατάσταση , ξεπεσμός
Καταχεριάζω	χτυπάω με τα χέρια
καταψιά	γουλιά ή μπουκία
Κατκιά	στάβλος , καλύβι
Κατσαπλιάς	ο αδιάφορος
κατσκανάρ	ζωηρός
κατσούλα	η κουκούλα,από πανοφώρι

Κατσούλα	κουκούλα
Κεφαλάρι	το ακαλλιέργητο τμήμα μεταξύ δύο χωραφιών
Κεφαλαριά	πονοκέφαλος
Κεφτεντές	κομμάτι ξύλο για τεμάχισμα κρέατος
Κίκαρη	φλυτζάνι του καφέ
Κιλμπάσια	έντερα και στομάχι
κιο	αφού (κιο δεν έχω φράγκο)
Κιό	ναι αλλά όμως , μα αφού
κλαπατσιγκανα	όργανα, ορχήστρα
Κλαπατσιγκανα	τα μουσικά όργανα ορχήστρας πανηγυριού
κλιορεύομαι	κοιμάμαι
Κλιορεύω	κοιμάμαι
κλιτσινάρ	αδύνατος
Κλιτσινάρια	πόδια
Κλοτσούρι	παράγωγο ξυνόγαλου
κοδέλα	κλειστή στροφή
Κόθρος	γωνία , τα ακριανά κομμάτια πίτας ή γλυκού Κοκκόσες καρύδια
κοκονάκι	οταν κάποιος κάθεται με λυγισμένα τα γόνατα.
κοκόσιες	καρύδες
Κολοκούρμα	κούρεμα προβάτου
κοματσιούλι	μικρό τεμάχιο ψωμιού συνήθως υπόλειμμα
Κοντό	πουκάμισο
κοντοτούρτα	σκορπιός (σε μερικά χωριά των Τζουμέρκων)
κορδομπουλιάσε	σβόλιασε
Κορφίγκι	το πρώτο γάλα (χοντρό)
κοσά	τό δρεπάνι
κοσί	γρήγορα
Κοτάω	τολμώ
κοτοπούλι	κοτόπουλο
Κότσαλο	το κοτσάνι που μένει όταν ξεσπυριστεί το καλαμπόκι
κουκουμέλα	μανιτάρι
Κουκουμπέλες	μανιτάρια
Κουκουμπλιώμαι	πηδάω για να φτάσω κάτι
κουμάσι	γουρουνόσπιτο(παλιάνθρωπος)
Κουμάσι	το σπιτάκι του γουρουνιού
Κουντράω	χτυπάω ή σπρώχνω με το κεφάλι
κούντρια	χτύπησα το κεφάλι μου
κούρβαλα	μπελάδες
κουρδκουγκλιέμαι	κάνω τούμπες
κουρδουκλίεμαι	κάνω τούμπες, στριφογυρνάω
Κουρδουμπούλι	σβόλος
Κουρκουζώητος	αυτός που ζει πολλά χρόνια
Κουρκούλια	μικρές πέτρες
Κούσαλο	καταβεβλημένος άνθρωπος, γέροντας
Κουσάνα	γυναικεία κοτσίδα
Κουσεύω	περιπλανιέμαι
Κουσί	γρήγορα
Κουσούλτο	σχέδιο
Κουτέλι	σκυλί που τριγυρίζει άσκοπα
Κουτιρίτσα	μικρή σαύρα σκουρόχρωμη
κουτσιούμπλια	στραμπούλιξα το δάχτυλο του ποδιού (σχεδόν πάντα το μεγάλο!)
Κούτσκου	μικρό
κουτσούνα	μικρό ζυμωτό ψωμί με ζάχαρη ψημένο στα κάρβουνα
Κραίνω	φωνάζω
Κραμποκούκι	είδος ψωμιού με καλαμποκίσιο αλεύρι

κρεβατίνα	κληματαριά, που χρησιμοποιείται για ίσκιο
Κρεμάδα	ολοκλήρωση εργασίας (απαλλαγή), αρμαθιά καλαμποκιού κρεμασμένη
Κρεμαντζουλίστκα	κρεμάστηκα από τα χέρια
κρένω	μιλάω
κριτσάλε	κριτσάνησε ή κάτι τέτοιο
Κριτσιανάω	τρίζω
κρισιανοβόλεσε	έσπασε με δυνατό θόρυβο
κρισίλωσε	στράβωσε (τόσο που έγινε σχεδόν κόμπος)
Κρισίλωσε	στράβωσε
κρούω	αγγίζω
κύκαρη	φλιτζάνι
λαβίδα	κουτάλι
Λάγανο	βράχνιασμα από δυνατές φωνές ή πολυλογία
Λαγκιόλι	ελλάτωμα
Λαΐνα	πήλινο δοχείο
λάιος	μαύρος
Λάκα	επίπεδο τμήμα εδάφους
Λακάω	φεύγω γρήγορα
λάκσα (πλυθ. λακίσαμαν)	πήρα δρόμο, έφυγα τρέχοντας
Λαουτιάζω	λουφάζω
Λάρωσε	ησύχασε , μη μιλάς
Λατζοκόβω	ανυπομονώ
Λατσούδα	κλαδί από έλατο
Λειανοφάσλα	φασόλια μικρά (αμπελοφάσολα)
Λειάνσα	τεμάχισα
Λέσιο	αδύνατο ζώο
Λιάρδα	φσέκι, μεθώ
Λιμασμένο	το πολύ πεινασμένο
λιμπά	λιόκια
λιόκια	όρχεις
Λισγάρι	πολύ ψηλό
Λιτάρι	σχοινί
Λοβιάζω	βρωμίζω
Λοιμπά	τα λιόκια (όρχεις)
Λούρα	βέργα
λούτα	Η αχτένιστη,απεριποίητη γυναίκα
Λτσέκι	μονάδα βάρους (20 οκάδες) κυρίως για δημητριακά
Λυκοτίνια	μικρά αρνιά
μ΄πρισκάλσι	στραβοκατάπια
μαβλάω	προσκαλώ τα ζωντανά ή τα κατοικίδια
μαβλάω	φωνάζω (τις κότες ή τα πρόβατα)
Μακελεύτηκα	χτύπησα πολύ άσχημα
Μαλτέζικο	καλή ράτσα αμνοεριφίων
Μανάρι	αρνάκι που έχει ιδιαίτερη περιποίηση
Μαναφλίκια	κουτσομπολιά
μαντζακούπ	αντρικό γεννητικό όργανο!
μαντρί	στάβλος
Μαξούμι	μικρό παιδί
Μαργώνω	κρυώνω
μαρκαλάω	κάνω sex
Μαρκάλος	ζευγάρωμα ζώων
μαρκούτσ	Ξύλο, αντικό όργανο, κάτι που δεν ξέρω πως δουλεύει, τηλεκοντρόλ (φέρ'το μαρκούτσ)
μαρμίτα	τα λεφτά
Μάσια	μεταλλικό εργαλείο που χρησιμοποιούμε για τη φωτιά στο τζάκι
Μάσινα	καλύβα

ματζαφλάρ	κάτι μακρύ
ματουϊάλα	γυαλιά οράσεως
Ματσαραγγιά	ξεγέλασμα , εξαπάτηση , κοροϊδία , παραπλάνηση , εμπαιγμός ,
Ματσάσκα	δέχτηκα μεγάλη πίεση
μασλάω	μασάω
Μαυλάω	καλώ το ζώο να έρθει κοντά μου
με σιούρξε	ξεπάγιασα
μη μι γκιουιζ	μη με αγγίζεις
μόσκι	μοσχάρι
μουλοκάναρο	τό αποτελεσμα ζευγαρώματος, ανάμεσα σ'ένα στραγαλίνι κι ένα καναρίνι
Μουνούχι	το τεχνικά στειρωμένο
Μουτλάκου	οπωσδήποτε , χωρίς άλλο , σώνει και καλά
μπαίλσα	ζαλίστηκα
μπαίλσιά	ζαλάδα
μπακακάκι	βατραχάκι
μπακανιάρικο	τό παιδί,πού εχει πρησμένη κοιλιά
μπακάνιασα	πρήστηκα, από το πολύ νερό, ποτό
μπακατσέλη	μπακακάκι
μπακτσές	τό χωράφι μάλλον
Μπάλα	μέτωπο , κούτελο ,(μι βάρσει ου ήλιους κατάμπαλα)
Μπαλατσάρσα	παλάβωσα
μπαρχάλα	διχάλα
μπασιά	έχει ρεύμα, φυσάει
μπασκίνας	χωροφύλακας
Μπαχλατάω	πολυλογώ (λέω πολλά χωρίς αξία)
μπεκιώνα	κανάτα
μπελι	(μόνο την κυριολεξία) πτυοσκάπανο
Μπερμπεκάω	ξεδιαλέγω ,ψάχνω γύρω από τα δένδρα για καρπούς πεσμένους
μπζιάκα	βατράχι - vampire μεγάλου μεγέθους που πίνει αίμα από πρόβατα
μπζιάκας	αυτός που είναι χοντρούλης
μπηχτοκέφαλα	με το κεφάλι κάτω
Μπικιόνι	τσιγκινο ποτήρι
Μπιρμπελόνια	είδος φαγητού (ζυμαρικό)
Μπιτ	καθόλου
Μπιχτιά	πολύ απότομη κατηφόρα
Μπλαθρί	χοντρό
μπλαθρώνω	σκεπάζω κάτι πρόχειρα, καλύπτω
μπλαντάμ	ό άχαρος, χοντροκομένος άνθρωπος
Μπλαντζάσκα	ανταμώθηκα
μπλετσιανάω	πλατσουρίζω ή κάνω μπάνιο σε ρηχά νερά
Μπλιόρι	τράγος από ενός έως δύο ετών
Μπλιτσανάω	χτυπάω με τα πόδια το νερό
μπόκαλο	μικρή πέτρα
μπολιάζω	εμβολιάζω
μπομπότα	τό ψωμί από καλαμπόκι
μπούγλα	τενεκές
Μπούγλα	μεταλλικό δοχείο λαδιού
Μπουρμπουτσέλι	γενικά τα άγνωστα μικρά έντομα
μπουρμπουτσιαλο	έντομο
Μπουχαρί	(μουχαρί) η καμινάδα εσωτερικά
Μπουχός	σκόνη
Μπράσκλα	πολύ μεγάλος βάτραχος
μπραστ	έφυγε γρήγορα
Μπρέτσικος	ο ευέξαπτος άνευ λόγου και αιτίας
Μπρίζω	κλαίω δυνατά

Μπριντζλίνες	το χαλαρό δέρμα το πλαδαρό
μποτούρια	πέτρες
μσαφραίοι	επισκέπτες
Μστόβλακος	χαζός
μτσούνια	μούρη
μχαρής	καμινάδα
Νάμου	δώσε μου
Νείλα	πανωλεθρία , καταστροφή
νέσπλο	μούσμουλο
Νικροσκούτ	σάβανο, (μεταφ. ο άχρηστος)
Νογάω	καταλαβαίνω
νομ' ή ναμ'	δώσε μου
Νόρλος	ουρά
Ντάβανος	είδος εντόμου
νταβλαρώθκα	έπεσα κάτω ή ξάπλωσα απότομα
Νταλάκι	σαμιαμίδι
νταούλιασε	μέθησε
ντζιομανίκι	γκλίτσα, μαγούρα
ντζιοπάνς	γιδοβοσκός (γκλίτσαν)
Ντιπ	με όλη τη σημασία της λέξεως , στη κυριολεξία
νμπάτσαμαν	την πατήσαμε
Ντορβάς	ταγάρι υφαντό
Ντορός	ίχνος
Ντουρλώνω	στήνω
Ντράβαλος	φασαρία
Ντρόχαλα	χοντρές πέτρες
Ξαγάρι	αμοιβή του μυλωνά από το άλεσμα
Ξάγναντο	ξέφωτο
Ξάι	ένα φορτίο ίσο με το φορτίο ενός φορτηγού ζώου(80 οκάδες)
Ξαμώνω	τεντώνω το χέρι μου για να χτυπήσω κάποιον
ξαποστάζω	ξεκουράζομαι
Ξεζάρκοτος	γυμνός
Ξεκλέτζωνος	πολύ ψηλός
Ξεκλιτσινιάσκα	άνοιξαν πολύ τα πόδια μου
ξεκλιτσινιάσκει, ξεφιστουκιάσκει	διαλύθηκε
Ξελαμπαδιάζω	αποκαλύπτω , δημοσιοποιώ πράξεις κάποιου ενώπιόν του
ξεμοτόχου	αποκλειστικά
Ξεμουτόχου	επίτηδες , αποκλειστικά ,επί τούτου
Ξεμπριστουριάσκα	(μεταφ.)
ξεμτσουνιάσκαν	τράκαραν μετωπικά
Ξεμτσουνιάσκει	χτύπησε πολύ στο πρόσωπο
ξεντραχτώθκα	διαλυθηκα
Ξεντραχτώθκα	διαλύθηκα
Ξέρακας	ξερό δέντρο
ξεσκανταλίσκει	απορρυθμίστηκε
ξεσκλάω	σκίζω
Ξεσκλίσκα	έσκισα τα ρούχα μου
Ξεστρίφκα	εξαντλήθηκα
ξεσφυρου	χώνω
Ξετσαουλιάσκα	μου φύγαν τα σαγόνια απ' το χασμουριτό
Ξετσιώνιασε	αλήτεψε
ξετσόνιασες	απέκτησες θάρρος
ξίκι να γένει	κομάτια να γίνει
Ξιμπλέτσοτη	η προκλητικά ντυμένη από τη μέση και πάνω
ξιμπλιέτσοτο	γυμνό

ξιτσαουλιάστικα	μου έφυγε το στόμα μου έφυγε το σαγόνι
ξιιώτε	Ξύνεται (Ο Στέφανος ξιιώτε συμπλατ γιατί τουν έφαε ντάβανος)
ο έμμετος,έβγαλα τα συκότια μου	
Οβολιός	σωρός από πέτρες
Οδίζω	μοιάζω με άλλον
Ορσίδα	κανάλι στη πλαγιά του βουνού από το οποίο μετά από βροχή ή χιόνι παρασύρονται πέτρες
Ουβάσ(ου)	σώπασε ,μη μιλάς ,λάρωσε
Ούι	Ο λόγος που η Άρτα θεωρείται το μικρό Παρίσι! Συνήθως εκφράζει έκπληξη
Όχτος	φυσικό χωμάτινο αντέρεισμα (ένας μικρός γκρεμός)
Όψιμο	άργησε να ωριμάσει
πααίνω αντικιαστά	πάω στα τυφλά
Παλιοσπόρια	είδος φαγητού
Παπαδέλες	καθαρισμένα κάστανα ψημένα ή βρασμένα
Παρακαλιά	αλληλοβοήθεια
Παρασάνταλος	ανάπηρος ,γενικά αυτός που έχει άσχημη όψη
Παρασόλησα	φοβήθηκα απότομα ,τρόμαξα
παρασόλισα	φοβήθηκα, τρελάθηκα
Πατλιά	μεγάλο αγκάθι που μπαίνει στα πόδια
πάφλας(πλυθ. παφίλια)	τενεκές τσίγκινος (ή μυαλό άστα να πάνε...)
Παχνί	ταΐστρα
Περδικούλα(μεταφ.)	ψυχή , (το λέει η περδικούλα του)
Περονιάζω	διαπερνώ
πεταστή	λαγάνα
Πέτρα	το φύλλο της πίτας ή του μπακλαβά
πετρόβεργο	πλάστης για πίτες
Πετρόβεργο	το ξύλο για το άνοιγμα φύλλου πίτας ή γλυκού , ο μπλάστρης
πετσι	επιδερμίδα, δερμα σύνταξη με πετσι (πετσώνω=καλύπτω επιφάνεια αλλα και κάνω sex,
πθαμή	παλάμη
πιπίτσια	δίψασα πολύ
Πιστρώνομαι	κάθομαι
Πλακανίδα	επίπεδη πλάκα μεγάλων διαστάσεων
πλακοπάϊδα	παγίδα για πουλιά με επίπεδη πέτρα
πλακόφωνο	πικάπ
Πλαστός	χορτόπιτα με ζύμη καλαμποκάλευρου
Πλαχούρας	αυτός που έχει μεγάλα αυτιά
Πλίματα	υπολείματα φαγητού
πλιτσίκι	μούσκεμα
πλομάτσα	στρώμα
πλουτούμ	μούσκεμα
Πλόχερο	χούφτα του ενός χεριού
πομποσιά	ασφυξία
Πόντζι	ρόφημα για το κρουολόγημα (ζεστό τσίπουρο με ζάχαρη)
ποστιάζω	βαζω το ένα πάνω στο άλλο
πουμπόθκα	πνίγηκα - δεν μπορώ να πάρω ανάσα
πουνιάζομαι	τρώω
Πούντα	κρύωμα
Πουριά	μικρό πέρασμα για ζώα
Πουτινός	ο χώρος ανάμεσα στο ταβάνι και τη σκεπή
Πουτσαρίνα	γεροδεμένη δραστήρια γυναίκα
Πουτσαρούλας	απαξιωτική προσφώνηση σε άντρα
πράματα	τά πρόβατα
πρατζαφίλια	μικρά τεμάχια -παρελκόμενα-μικρής χρηστικότητας!
πρατίνα	προβατίνα
Πρατίνα	προβατίνα
Πρατόγαλο	γάλα προβατίνας

Πρέντζα	κλωτσοτύρι
Πρίσκαλα	άγρια σύκα
πριτσαλίστκα	κάηκα
πριτσιαλάω	κάνω sex
Προγκάω	τρομάζω ένα ζώο για να φύγει
Πρόπσα	πρόλαβα
Προστλαΐνω	βυζαίνω τα μικρά αρνιά
προφάν	τό καλαμάκι(μέ αυτό που ρουφάν)
Πρώιμο	ωρίμασε πριν την ώρα του
πσλά	ψηλά
Πτιά	στομάχι μικρού αρνιού ή κατσικιού
πσσαρας	αγορι (αντίθετο τσουπρα=κοριτσι)
πσάς	υποτιμητικά ο άνδρας
Πυρουμάδα	φέτα καλαμποκίσου ψωμιού ζεσταμένη στο τζάκι
Ρακογυάλι	μικρό γυάλινο ποτηράκι για κέρασμα
Ρασεύω	τριγουρίζω
ρεκοβέλαξα	κλάμα και ουρλιαχτό στην ίδια κραυγή (στούμψα το δάχλο=αιτία για ρεκοβέλασμα)
ρέκος	σπαρακτικό κλάμα
ρεχαπιάζω	ξεκουράζομαι-λαγοκοιμάμαι
Ριγανέλα	είδος τριχιάς
Ρικουμανάω	φωνάζω δυνατά, (από το ρέκος) ρεκάζω.
ρογγαλιάσκα	μου μπήκε ακίδα
ρογγαλιάσκα	μου μπήκε ακίδα
Ρογκαλιάστκα	τρυπήθηκα από κομμάτι ξύλου
ρόκα	καλαμπόκι
Ρόκα	καρπός καλαμποκιάς
Ροκιά	φυτό καλαμποκιάς από το καρπό και πάνω
ρουπώνω	χορταίνω, ρούπωσα=έφαγα
Ρούσσα	κοκκινόξανθη
Ρουχνάω	ροχαλίζω
Ρυμουσέλι	έρμο , χωρίς αφέντη - κύριο
Σαγάνι	τσίγκινο πιάτο , τηγάνι
Σαῶδέ	ειδάλλως
Σακοτρύτι	αγκάθι
Σαλαγάω	κατευθίνω το κοπάδι
σαλακατές	φασαρία
σαλιβάρι	φερετζές για ζώα(προς αποφυγή δαγκώματος)
Σαλιβάρι	ξύλο που τοποθετούσαν στο στόμα του κατσικιού για να μη βυζαίνει
Σαούριασε	σώπασε , βγάλε το σκασμό
σαρμανίτσα	κούνια
Σαρμανίτσα	κρεβάτι βρέφους (κούνια)
Σαρώνω	σκουπίζω
σατλά	χαζά
σάφαρο	ασχημος ή άσχημη
σαφρακιασμένο	τό αδύνατο ή αδύναμο, τό κακόμοιρο
Σβάρνα	εργαλείο του ζευγολάτη
Σβαρνίστκα	σύρθηκα
Σβόερας	δραστήριος , ανήσυχος
σβόηρας - κατσκανάρ	ζωηρός
Σβουνιά	ακαθαρσία (τα κακά) της αγελάδας
Σέπωμαι	σαπίζω
Σερκό	αρσενικό
Σέρπετο	σαύρες , σκορπιοί ,γενικά τα πολύποδα
σιάφαρο	άσχημη γυναίκα
Σιαχλασμένο	χαλασμένο

σιέρπετο	φίδι (ή άσχημη γυναίκα)
σιλούντιασα	ζαλίστηκα - μπερδεύτηκα
Σιλπί	ψαροπαγίδα (κυρίως για πέστροφες)
Σιμά	κοντά
σιούγκρα τον	σκουντησέ τον
σιουρμανάω	σφυρίζω δυνατά
Σκαμνιά	μουριά
σκανταλάρια	εξαρτήματα για την παγίδα παραπάνω
Σκαπετάρσα	ξέφυγα
σκαφίδα	μεγαλη λεκάνη
Σκερεύω	Τακτοποιώ, νοικοκυρεύω
Σκέριο	νοικοκυριό
Σκιάζομαι	φοβάμαι
σκλέντζα	είδος παιχνιδιου
Σκλέντζα	παιδικό παιχνίδι
σκόπι	ραβδί-μπαστούνι
Σκούπρα	σκουπίδια
σκρούμπος	κάηκε εντελώς - καρβουνιάστηκε
σκρούμπος	κάτι καμμένο
Σκρούμπος	καμένο
Σομπολιάζω	ταιριάζω
Σούμπρα	καρυδόπιχα
Σούρλα	η μύτη του γουρουνιού
Σούτα	γίδα χωρίς κέρατα
σπλιτζάρ	τό μικρό πουλάκι
Σπλόνι	είδος χόρτου με φαρμακευτικές ιδιότητες
Σπρούχνη	η στάχτη με αναμμένα κάρβουνα
σπρούχνη (χόβολη)	στάχτη με κάρβουνα
Σταλικομένος	καθλωμένος
Στάλος	σκιερό μέρος που κάθονται τα πρόβατα το μεσημέρι
Στέρφος-α	στείρος-στείρα
Στεφάνι	γκρεμός
Στουμπιά	πέτρα για πετροβόλημα
Στουμπίστκα	δέχτηκα μεγάλη πίεση , ματσάστκα
Συγχαρίκια	αμοιβή σε κάποιον που φέρνει καλά νέα
Συμπράγκαλα	αποσκευές
Συνγκεριάζω	τακτοποιώ
Συντελεύτκα	καταστράφηκα πλήρως
Συρμή	κρουλόγημα
σφαλαγγούδια	αράχνες
Σφαλαγγούδια	αράχνες
Σφίχτκα	έτρεξα
σφουγγάω	σκουπίζω
Σφούνι	το ακροφύσιο η απόλυξη της κánaλης του νερόμυλου
σφρίδα	πρωκτός
σφρουτζούλατο	πέτα το
Τάβλα	τραπέζι
Ταπίστομα	μπρούμητα
Ταχειά	αύριο
Τένγκι	ξύλινη κατασκευή για τη συσκευασία του τριφυλλιού σε δέμα (μπάλα)
τένες	αθλητικά παπούτσια
Τζούφλια	μάτια
τίγκα	γεμάτο όσο δεν παίρνει άλλο
Τλουπώνομαι	τυλίγομαι με ρούχα-σκεπάσματα
Τλώθκα	σφίχτηκα

τλώνω (αόριστος τίλωνα)	γεμίζω ασφυκτικά
τον μούτρεψα	τον διέλυσα
Τρανός	μεγάλος
Τραπέτσι	ξινό
τράω	κοιτάζω
Τράω	κοιτώ ,βλέπω
Τριβαλιάζω	τσακίζω
Τριφτάρι	πέτρα ποταμίσις που τη χρησιμοποιούν για να τρίβουν αλάτι κ.ά.
Τσακατόρα	εργαλείο που προκαλεί θόρυβο για να απομακρυνθούν επιβλαβή ζώα
τσακμάκι	αναπτήρας(περίπου)
Τσακνάκι	μικρό πολύ λεπτό κλαράκι
Τσακναρίδα	αυτή που έχει πολύ λεπτά πόδια
Τσακσίρα	παντελόνι παραδοσιακής στολής
Τσαλακατιώνται	λογομαχούν έντονα
Τσαλαφούτι	παράγωγο πρόβειου γάλακτος
Τσαντίλα	πανί για το στράγγισμα του τυριού
Τσαούλι	η κάτω γνάθος
τσαρναράει	στάζει - τρέχει νερό
Τσατμός	διαχωριστικό δωματίου από άχυρο , λάσπη και ξύλα
Τσάχαλο	σκουπίδι
Τσέργα	φλοκάτη
τσέρλο	ρευστά κόπτρανα
Τσέρμιασμα	μούδιασμα
Τσιακλατάω	χτυπάω τα αυγά
τσιακναρίδα	πολύ λεπτή γάμπα
Τσιαμπαλούκια	μαλλιά
τσιαούλια	σαγόνι
τσικλίσκα	σκίστηκα
Τσιλόνι	άχρηστο ρούχο
τσιοκανάω	ευνουχίζω
τσιοκόκος ή τζιόκος	πέος (στο τζιόκο μου=στο που*σο μου, κλάσε μας το τζιόκο)
τσιορούλι	μικρό πουλί
τσίφλια(τα)	μάτια
Τσοκάνισμα	τρόπος στεριώσεως ζώου
Τσόκος	...ανδρικό μόριο
Τσόλι	χαλί υφαντό από μαλλί τράγου ή γίδας
Τσούκνα	το κολλημένο φαΐ στη κατσαρόλα
Τσουμαλίζω	τρώω
Τσουμανίκι	μπαστούνι
Τσουπελάκα	πράσινη σαύρα
Τσουρέπια	κάλτσες χοντρές πλεκτές
Τυρολόγος	ασκί γεμάτο τυρί
Τφάνι	περαστικό ψιλόβροχο ή μπόρα της στιγμής
Ύστερη	τελευταία
Φακιόλες	είδος καλαμποκιού (ποπ-κορν)
Φάκλα	πολύ ζέστη
Φανέστρα	μικρό παράθυρο πάνω στο ήδη υπάρχον (φινιστρίνι)
φαρμακώθκα	στεναχωρήθηκα
Φαρφάλα	φουσκάλα στο δέρμα
Φερνό	ανοιχτό
Φιλεύω	κερνώ
Φιλί	κομμάτι
φκαρ	η φλούδα που μένει από τα ξερά φασόλια, μεταφορικά: άχρηστος άνθρωπος: είσαι φκαρ
φκάρι	θήκη
Φκάρι	κέλυφος

Φκαροβύζα	με μεγάλες θηλές (κυρίως για γίδα)
φκιαρ'	το φτιάρι
Φλάτο	παλαβομάρα
Φλέσερα	πεσμένα φύλλα από δέντρα του λόγγου
Φλιά	δώρο
Φλιντούρξε	πέταξε στον αέρα
Φλιντράω	πετάω
φλιτράω	πετάω
Φόλι	το αυγό που αφήνουμε στη φωλιά της κότας
Φόντα	από τότε
φουρδακλιάζω	πήρα φωτιά
Φουρδακλιάσκα	κάηκα
φουρτουλάω	πετάω
φραστ	γρήγορη κίνηση
φρουτζούλα το	πεταξέ το
φσέκι	Λιάρδα, μεθώ
Φταιίξος	ο υπαίτιος , αυτός που φταίει
χάθκαμαν	χαθήκαμε
χαλεύω	ζητάω
Χαλεύω	ζητώ
Χαμοκέρασο	αγριοφράουλα
Χαμχοΰιας	ηλίθιος ,χαζός
Χατήλι	η γωνία που σχηματίζετε από τη σκεπή και τον τοίχο εσωτερικά του σπιτιού
Χαύδα	στάση καθήμενης γυναίκας(με ανοικτά τα πόδια).
Χειμαδιά	τόπος που συγκεντρώνονται τα κοπάδια το χειμώνα
χιζουβόλσια	χέστηκα!
χλιάρ	κουτάλι
Χλιάρι	κουτάλι
Χλίβομαι	βασανίζομαι
χλιμάρα	η έντονη μιζέρια
Χλιμάρες	δουλειές
Χλιμένος	βασανισμένος ,κακομοίρης
Χνέρι	ρεζιλίκι
Χόβολη	ζεστή στάχτη
Χουιάζω	φωνάζω δυνατά , μαλώνω
Χουχτάω ή χουχουτίζω	φωνάζω για να διώξω τα άγρια ζώα
χυμονικό	καρπούζι
Ψαρί	γκριζωπό